

RSU PĀRSKATS PAR ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU ĪSTENOŠANU 2021. GADĀ

ATVĒRTI
pasaulei

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT **GOALS**

SATURS

IEVADS

Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstis 2015. gadā pieņēma ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam⁹. Programmā noteiktie 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) ir aicinājums uz rīcību, lai pārtrauktu nabadzību, novērstu nevienlīdzību, uzlabotu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un izglītībai, kā arī saglabātu planētas resursus.

2021. gadā Latvijas augstākajā izglītībā turpinājas augstākās izglītības reforma, līdz ar kuru veikta virkne grozījumu Augstskolu likumā, t. sk. uzsākta iekšējā pārvaldības modeļa maiņa, kā arī Rīgas Stradiņa universitāte (RSU), atbilstoši tās sniegtiem pētniecībā un studijās, tika ierindota starp Latvijas zinātnes universitātēm.

Visā pasaulē, tostarp Latvijā, otro gadu pēc kārtas plaši turpināja izplatīties Covid-19 pandēmija, radot milzīgus sociālos un finansiālos zaudējumus. RSU mobilitāte un plaši rīkotās aktivitātes jau no pirmajām rudens semestra dienām studiju procesu ļāva organizēt kombinētā veidā – klātienē un attālināti. Par spīti Covid-19 izraisītajai situācijai 2021. gadā RSU pieauga gan vietējo, gan ārvalstu studētāņu skaits, kā arī palielinājās starptautiski citēto publikāciju skaits. Tāpat arī tika turpināts investēt infrastruktūras attīstībā, uzlabojot studējošo dzīves apstākļos kopmītnēs, investējot zobārstniecības preklinikas telpu un iekārtu iegādē, kā arī atklājot visai sabiedrībai pieejamo Anatomijas muzeju.

Augstskolu ieguldījumu un progresu ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā ik gadu izvērtē starptautiskais reitings *Times Higher Education (THE) Impact Rankings*⁹. 2021. gada aprīlī klajā nāca *THE Impact Rankings 2021*, kurā RSU kopvērtējumā ieņēma 301.–400. vietu pasaules labāko universitāšu grupā, savukārt visaugstāko vērtējumu – 28. vietu pasaulē – RSU saņēma par 3. ilgtspējīgas attīstības mērķa “Laba veselība un labklājība” īstenošanu.

Pārskatā iekļautas 2021. gadā nozīmīgākās RSU īstenotās rīcības, lai veicinātu un atbalstu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu.

1 NOVĒRSTA
NABADZĪBA

2021. gada ietvaros RSU rasta iespēja paplašināt un pilnveidot piedāvātos atbalsta mehānismus, nodrošinot studējošajiem iespējas saņemt emocionālo un finansiālo atbalstu, kā arī saņemt citas konsultācijas RSU Karjeras centra[®] piedāvājuma.

Nodrošinot vienādas iespējas uz augstāko izglītību, studējošajiem tiek piedāvāti vairāki atbalsta mehānismi, kas ietver gan finansiālo, gan psihoemocionālo atbalstu. Ņemot vērā Covid-19 radīto situāciju, ir pārskatīti iespējamie finansiālā atbalsta mehānismi ar nolūku sniegt vēl pieejamāku un plašāku nepieciešamo palīdzību.

Vienlaikus, nodrošinot vienlīdzīgas tiesības uz taisnīgu darba samaksu darbiniekiem, ir pieejams "Nolikums par Rīgas Stradiņa universitātes personāla darba samaksas noteikšanas kārtību". Tajā noteikti principi un kārtība, kā tiek piešķirta un noteikta darba samaksa universitātē nodarbinātajiem.

RSU piedāvātās finansiālā atbalsta iespējas⁶ studējošajiem ir apkopotas RSU interneta vietnē. Līdztekus dažādu veidu pabalstiem, stipendijām un atlaidēm, studējošajiem ir iespēja pieteikties individuālai konsultācijai pie RSU darbinieka, kas sniedz informāciju par šiem atbalsta mehānismiem. Atlaižu tiek piedāvātas gan studiju, gan dienesta viesnīcu maksai, kā arī tiek piedāvātas dažāda veida stipendiju iespējas, par kurām sīkāka informācija pieejama vairākās vietnēs (RSU studējošo portālā, kur pieejams RSU Studējošo pašpārvaldes izdots "Studējošo ceļvedis"⁶, kā arī mājaslapā u. c.). 2021. gadā ir pārskatīts "Stipendiju piešķiršanas nolikums", kā arī, izvērtējot universitātes finanšu iespējas un medicīnu studējošo ieguldījumu Covid-19 seku novēršanā, universitāte radusi iespēju finansiāli atbalstīt studējošos, kas veikuši brīvprātīgo darbu ("Rīgas Stradiņa universitātes brīvprātīgā darba veikšanas stipendiju nolikums"⁶). Piešķirts atbalsts rotāciju praksēm, kas motivē un sniedz atbalstu tiem ārvalstu studējošajiem, kas prakses vietu izvēlas ārvalstīs ("Medicīnas fakultātes studiju programmas "Medicīna" 6. studiju gada prakses rotāciju stipendiju nolikums ārvalstu studējošajiem").

Ikviens RSU students var pieteikties dažādām privātpersonu, organizāciju, uzņēmumu un fondu stipendijām.

Piešķirto valsts budžeta stipendiju skaits 2021. gadā:

- VIAA stipendijas (ārvalstu studentiem, pētniekiem un mācībspēkiem) – **48**;
- stipendijas studiju programmas apguvei jeb minimālās stipendijas – **852**;
- grūtniecības stipendijas – **10**;
- paaugstinātās stipendijas – **99**;
- vienreizējās stipendijas – **200**;
- stipendija Covid-19 radīto ekonomisko seku mazināšanai – **98**;
- sociālā stipendija "Studētngods" – **181**.

2021. gadā izsniegtās stipendijas:

- basketbola stipendija – **8**;
- kultūrizglītības stipendija – **22**;
- E. Gulbja medicīnas-sociālā stipendija – **73**.

Visa gada garumā RSU studējošajiem un darbiniekiem tiešsaistes lekciju formātā bija pieejams bezmaksas psiholoģiskais atbalsts⁶. Savukārt RSU Psihosomatikas klīnika nodrošināja emocionālā atbalsta projektu tiešsaistes formātā – grupu psihoterapiju RSU studējošajiem un darbiniekiem. Tāpat tika nodrošinātas speciālistu bezmaksas lekcijas, kas bez maksas pieejamas ikvienam interesentam⁶, ne tikai studējošajiem un darbiniekiem. Visi pieejmie emocionālā atbalsta veidi⁶ uzskaitīti un pieejami ikvienam studējošajam ne tikai studējošo ceļvedī, bet arī RSU Studējošo pašpārvaldes mājaslapā. Interesentiem pieejams arī biznesa inkubators: "*B-Space*"⁶ ir RSU biznesa inkubators, kas radīts ar mērķi atbalstīt un veicināt inovāciju, līderības un uzņēmējdarbības iespējas RSU studējošajiem. [...] Inkubatorā pieejamas bezmaksas koplietošanas telpas ar darbam un atpūtai nepieciešamo (bezmaksas *wi-fi*, biroja tehnika, virtuve un atpūtas telpas u. c.)." Jebkuram interesentam populārākajās podkāstu vietnēs pieejams biznesa inkubatora un studentu medija "Skaļāk" veidots podkāsts "Ugunsкура sarunas"⁶.

3 LABA VESELĪBA
UN LABKLĀJĪBA

RSU misija[®] ir nodrošināt starptautiskajā zinātnes kopienā novērtētu zināšanu radīšanu, uzkrāšanu un pārnesi, piedāvāt izcilas, iekļaujošas un ilgtspējīgas izglītības iespējas un sniegt ieguldījumu sabiedrības attīstībā veselības, dzīvības un sociālo zinātņu jomās, realizējot ikviena studējošā un darbinieka potenciālu visa mūža garumā.

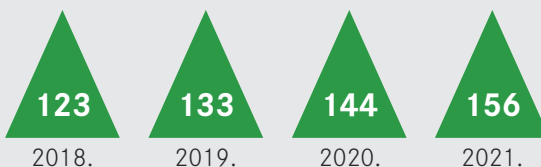
Būtiska funkcija ir sabiedrības informēšana, izglītošana un aktuālās informācijas pārraide. Nolūkā aktualizēt būtiskus jautājumus, 2021. gadā RSU turpināja organizēt un piedalīties vairākās konferencēs un pasākumos, kas bija brīvi pieejami ikvienam interesentam:

- tiešsaistes paneldiskusijā “Zinātne pret Covid-19”[☞];
- RSU Zinātnieku brokastis[☞]: par rezultātiem, kas gūti valsts pētījumu programmas projektā “Covid-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā”;
- starpdisciplinārā konferencē “Izaicinājumi veselības aprūpē digitālās transformācijas laikmetā”[☞];
- konferencē “Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja 2021”[☞];
- 2021. gada martā norisinājās RSU Zinātnes nedēļa[☞], kas ir starptautiska mēroga multidisciplinārs notikums. 2021. gadā tā pulcēja rekordlielu auditoriju[☞] gan skaita, gan pārstāvēto valstu ziņā. Piecās konferencēs tika prezentēti vairāk nekā 1300 zinātniskie darbi no 45 valstu pētniekiem. Rezultātā tiešsaistes režīmā kopā tika savesti vairāk nekā 6400 dalībnieki;
- Zinātnieku nakts 2021[☞];
- festivālā “Lampa” – Ctrl+Alt+Del: kā būt laikmetā, kad tik viegli “izslēgt” visu, tostarp, zinātni[☞];
- atvērtās lekcijās skolotājiem[☞];
- fitnesa dienā[☞];
- zinātniski praktiskā konferencē “Pašpalīdzība un psiholoģiskā palīdzība”[☞];
- emocionālā atbalsta lekciju ciklā “Updates on mental health during Covid-19 pandemic”[☞];
- seminārā RSU studentiem un darbiniekiem “Kā Tu jūties pandēmijā?”[☞];
- konferencē par Latvijas iedzīvotāju attieksmi pret Covid-19 vakcināciju[☞];
- Latvijas Medicīnas studentu asociācijas konferencē projektā “Mēs pret Covid meliem”[☞];
- vieslekcijā par sieviešu miera kustību un drošības iniciatīvu izpēti Izraēlā[☞];
- “Starptautiskā sieviešu dienā 2021. Izvēlies izaicināt!”[☞].

Rūpējoties par darbiniekiem, tiek nodrošināta veselības apdrošināšana. Universitātes galvenajā ēkā atrodas RSU ambulance[☞]. Tajā studentiem un darbiniekiem pieejami veselības aprūpes pakalpojumi. Konstatējot, ka RSU saimei nepieciešams emocionālais atbalsts, tika organizētas dažādas tiešsaistes lekcijas un semināri, no kuriem vairāki pieejami visai sabiedrībai[☞]. Pieejama arī RSU sporta infrastruktūra[☞], un 2021. gadā tika organizētas arīdzan dažādu veidu tiešsaistes[☞] fiziskās aktivitātes[☞].

RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrs[☞], kurš ir vienīgais simulāciju centrs Latvijā un lielākais Baltijā, 2021. gadā īstenoja vairākus nozīmīgus pasākumus, šādi aktualizējot simulācijā balstītas medicīnas izglītības nozīmi. Sadarbībā tika izveidota praktiska, plašai sabiedrībai pieejama videopamācība[☞], kurā ir atspoguļots, kā rīkoties, ja kādam sabiedriskā vietā pēkšņi apstājusies sirdsdarbība. Īstenota “Veselības aprūpes simulācijas nedēļa”[☞], kas noritēja paralēli pasaulē notiekošajām “Health-care Simulation Week 2021” aktivitātēm; kā arī tika aizvadīta “EIT Health” atbalstītā inovatīvā mācību programma “Expert3D: Comprehensive Transversal Programme in Medical Image Post Processing: 3D Printing and Artificial Intelligence”[☞]. Starp sniegumiem jāmin arī RSU Studējošo pašpārvaldes piešķirtā balva[☞] par MITC kolēģu radošumu, simulāciju notikumu īstenošanu nodrošinot attālināti[☞].

2021. gadā RSU absolvēja 156 rezidenti, arvien turpinot rezidentu absolventu skaita pozitīvo pieauguma tendenci.

4 KVALITĀTĪVA
IZGLĪTĪBA

RSU piedāvātās studiju programmas nodrošina praktiskām iemaņām bagātu un kvalitatīvu izglītību, kas ļauj absolventiem veiksmīgi startēt darba tirgū – šie faktori ļāvuši RSU jau piekto gadu pēc kārtas ierindoties Latvijas augstskolu reputācijas topa pirmajā vietā.

Par izcilo RSU iegūtās izglītības kvalitāti liecina arī IZM monitoringā noskaidrotais fakts, ka **92 %** RSU absolventu spēja veiksmīgi iekļauties darba tirgū. Latvijas augstskolu absolventu vidējā nodarbinātība ir 80 %

Ārvalstu studentu īpatsvars ir **26 %**

Atzinības krustu saņēma **pieci** docētāji

Triju Zvaigžņu ordeni saņēma **septiņi** docētāji

2021. gadā realizēti **247** neformālās izglītības kursi, kuros zināšanas guvuši **10 328** dalībnieki. To skaitā **174** kursi un semināri tika finansēti no Eiropas Sociālā fonda projektu un citiem līdzekļiem, t. i., tie bija pieejami bez dalībnieku līdzmaksājuma, un tos apmeklējuši **3703** dalībnieki.

Rīgas Stradiņa universitāte ir ieguvusi augstāko rādītāju desmit Latvijas lielāko augstskolu vidū 2017.–2021. gadā veiktajā kompānijas “Kantar” Latvijas augstskolu reputācijas pētījumā. Kvalitatīva izglītība medicīnā nav iedomājama bez praksēm un simulācijām. RSU MITC ieguldījums jaunajās tehnoloģijās, lai uzlabotu studiju kvalitāti, ir novērtēts valsts līmenī: 2021. gadā RSU MITC saņēma Latvijas studentu balvu nominācijā “Gada inovācija” par simulētās slimnīcas izveidi.

2021. gadā RSU sarīkoja vairākus izglītojošus pasākumus, kuru mērķauditorija bija skolēni, studējošie, pedagogi, veselības aprūpes nozares profesionāļi, kā arī vairākus bezmaksas pasākumus sabiedrības izglītošanai, kuri bija pieejami ikvienam interesentam.

Skolēniem RSU piedāvāja iespēju uzlabot centralizēto eksāmenu vērtējumus, papildinot zināšanas kursos piecos dažādos priekšmetos. Covid-19 pandēmijas lielākais izaicinājums **medicīnas studentiem** bija klīnisko prasmju apgūšana, taču RSU MITC radošie risinājumi nodrošināja studējošajiem iespējas apgūt gan ķirurģisko šūšanu, gan injekciju veikšanu, gan lumbālpunkciju – kopā gandrīz 30 dažādas klīniskās prasmes, izmantojot uz mājām nosūtītos prasmju apgūšanas kompleksus.

Norisinājies ir Latvijas II nacionālais rehabilitācijas kongress, kuru organizēja Latvijas Rehabilitācijas profesionālo organizāciju apvienība un Rīgas Stradiņa universitāte. Kongresā par nozares aktualitātēm diskutēja rehabilitācijas ārsti, fizioterapeiti, ergoterapeiti, audiologopēdi, tehniskie ortopēdi, mākslas terapeiti, uztura speciālisti, kā arī citi veselības aprūpes speciālisti.

Nolūkā izglītēt pedagogus RSU organizēja atvērtās lekcijas skolotājiem, aptverot gan skolēnu izglītošanas procesu, gan digitālo rīku izmantošanu nodarbībās, gan pašpalīdzības prasmes, lai novērstu galvassāpes un izdegšanu.

Lai izglītotu **seniorus** un uzlabotu viņu dzīves kvalitāti Latvijā un Baltijā, RSU sadarbībā ar Latvijas Pieaugušo apvienību, Tartu Universitāti, Krāslavas senioru skolu, Kuldīgas senioru skolu, Balvu NVO “Azote”, Harju (*Harjumaa*) NVO “65B”, Traķu (*Trakai*) Izglītības centru, Ķēdaiņu (*Kėdainiai*) Vecās trešās paaudzes universitāti un Lietuvas Pensionāru federāciju izstrādāja un īstenoja projektu “Vecums nav šķērslis”[☞].

Rīgas Stradiņa universitāte un Ventspils Augstskola ir izstrādājušas **medicīnas terminu vārdnīcu bezmaksas** lejupielādei viedtālruna lietotnes formātā. Vārdnīca ir domāta gan ārvalstu studentiem, kuri Latvijā studē medicīnu un zobārstniecību, gan jau praktizējošiem mediķiem un tulkkiem. To var izmantot arī ceļotāji no Latvijas, kuriem ārzemēs jāizskaidro angļiski runājošam ārstam savas veselības problēmas, kā arī pacienti no ārvalstīm, kuriem jākomunicē ar mediķiem Latvijā[☞].

Aizvadītas arī divas konferences par retajām slimībām[☞], RSU tās rīkoja kopā ar Latvijas Reto slimību asociāciju, tika runāts par aktualitātēm reto slimību diagnostikā un ārstēšanā, mērķauditorija – ģimenes **ārsti**, citi speciālisti, medicīnas un veselības aprūpes programmās studējošie[☞].

Šķiet, ka **ikvienam** mūsdienu saspringtajā laikmetā ir kādreiz radusies sajūta, ka diennakti pietrūkst pāris stundu, lai visu pagūtu. Lai uzzinātu, kā labāk plānot laiku, lai izvairītos no stresa un uzlabotu produktivitāti, RSU Karjeras centrs organizēja tiešsaistes lekciju “Metodes, kā būt produktīvākam”[☞].

RSU tika pārstāvēta arī sarunu festivālā “Lampa”, kurā **ikviens interesents** varēja uzzināt politoloģijas, komunikācijas, jurisprudences un sociālantropoloģijas skatījumu uz Covid-19 pandēmiju un tās izpausmēm sociālajā telpā[☞].

Atzīmējot Pasaules sirds dienu 29. septembrī, MITC sadarbībā ar NMPD un tirdzniecības kompāniju “Rimi” izveidoja īpašu video. Lai veicinātu **visas sabiedrības** izpratni par savlaicīgas pirmās palīdzības sniegšanas un automātiskā ārējā defibrilatora (AED) lietošanas nozīmi cilvēka dzīvības glābšanā, tiešraidē bija vērojama simulācija reālā vidē, proti, veikalā “Rimi”[☞].

RSU jaunatvērtajā Anatomijas muzejā, kura durvis diemžēl bija slēgtas Covid-19 pandēmijas dēļ, **skolēniem** tika organizēta aizraujoša **tiešsaistes nodarbība** – anatomsiski precīza galvaskausa zīmēšana[☞].

RSU docētāji izdevuši vairākas grāmatas[☞], kuras būs noderīgas ne vien veselības vai jurisprudences profesionāļiem, bet arī plašākai publikai līdzsvara noturēšanai Covid-19 izraisītās transformācijas apstākļos. Grāmatas pieejamas **ikvienam interesentam** RSU bibliotēkā[☞].

RSU strādā izcili docētāji un nozares profesionāļi, ko vēlreiz apstiprina fakts, ka 2021. gadā valsts augstākos apbalvojumus saņēmuši 12 RSU mācībspēki. Augstākos Latvijas valsts apbalvojumus piešķir tiem, kuri izcili kalpojuši Latvijas valstij un tautai un kuru pašizliedzīgais, profesionālais un sabiedriskais darbs, pilsoniskais veikums ir pelnījis augstāko valsts atzinību.

5 DZIMUMU
LĪDZTIESĪBA

Dzimumu līdztiesības un vienlīdzības principu
piemērošana ir neatņemams RSU sekmīga darba elements.

RSU attīstības stratēģijā viena no galvenajām vērtībām ir cilvēks[®].

RSU Satversmē[®] noteikts, ka universitātes darbības tiesisko pamatu regulē virkne normatīvo aktu, kas nepieļauj jebkāda veida diskrimināciju.

RSU ētikas kodeksā (1.2.1.), kas attiecas uz ikvienu RSU studējošo un personāla pārstāvi, paredzēta vienlīdzīga attieksme neatkarīgi no personas mantiskā vai sociālā stāvokļa, arī no dzimuma, tautības, vecuma u. tml. aspektiem[®]. RSU jau kopš 2018. gada atrodas Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta veselības aprūpes zināšanu un inovāciju kopienas (*European Institute of Innovation and Technology, EIT Health*) centrs Latvijā[®]. 2021. gadā "EIT Health" centrs Latvijā akcentēja sieviešu nozīmi veselības aprūpes inovācijās[®], kā arī iesaistījās aktivitātē, kuras ietvaros organizēta sieviešu uzņēmējdarbības nometne[®], lai palīdzētu sieviešu vadītiem vai līdzvadītiem jaunuzņēmumiem veidot sadarbību ar mentoru un investoru tīklu.

2021. gadā RSU tika vadīti vairāki projekti, kuros analizēti un pētīti jautājumi par iedzīvotāju uzvedību un ierobežojumu psiholoģisko ietekmi uz iedzīvotājiem, tostarp vardarbību.

Valsts pētījumu programmas Covid-19 seku mazināšanai projekta **"Covid-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana"** ietvaros pētītas:

- izmaiņas sociālajā uzvedībā, ieskaitot vardarbību ģimenē, seksuālajās attiecībās Latvijā izsludinātā ārkārtējā stāvokļa laikā[®];
- ierobežojumu ietekme uz mātes veselības pakalpojumu pieejamību, seksuālo veselību, kā arī visa veida (emocionālo, fizisko un seksuālo) vardarbību[®].

Valsts pētījumu programmas Covid-19 seku mazināšanai projekta **"Dzīve ar Covid-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē"** vienā no tematiskajiem virzieniem tika sagatavots ziņojums un pārskats, kas aptver vardarbības problēmjautājumus:

- Covid-19 krīzes psiholoģiskā ietekme uz indivīdiem un ģimenēm, tostarp vardarbību ģimenēs[®];
- vardarbību veicinošie psihosociālie faktori Covid-19 pandēmijas laikā[®].

2021. gadā saņemtas balvas sievietēm zinātnē:

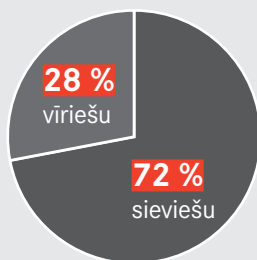
- *L'ORÉAL Baltic* prestižās starptautiskās programmas "Sievietēm zinātnē" ietvaros balvu saņēma RSU doktorante Dana Kigitoviča[®];
- žurnāla "Pastaiga" veidotajā sieviešu sasniegumu topa kategorijā "Latvijas gada sievietes medicīnā un farmācijā 2021" iekļautas trīs RSU profesores – profesore Dace Rezeberga, asociētā profesore Dace Zavadska un asociētā profesore Anda Ķivīte-Urtāne[®].

RSU pētnieki, iesaistoties Pasaules Veselības organizācijas pētījumā, organizējuši apjomīgu aptauju, kurā aicinājuši iesaistīties Latvijas sievietes, kurām bijušas dzemdības Covid-19 pandēmijas laikā, *IMAgINE EURO – Improving Maternal and Newborn care in the EURO region* (Mātes un jaundzimušā aprūpes uzlabošana Eiropas reģionā)[®].

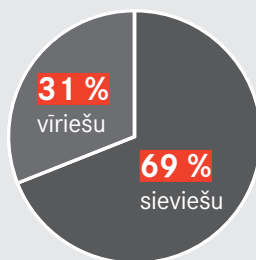
RSU Onkoloģijas institūta sadarbības partneris "Lindex Latvia" ikga dējās Rozā lentītes kampaņas laikā 2021. gada oktobrī vāca līdzekļus, lai sniegtu atbalstu krūts vēža izpētei[®]. Institūts jau vairāk nekā 20 gadus pēta ģenētiski pārmanoto krūts vēzi.

RSU Juridiskā fakultāte ir organizējusi starptautisku konferenci "Tiesiskās sistēmas aktuālās problēmas"[®], kuras dalībnieki uzstājās un debatēja gan par vienlīdzības, atstumtības un diskriminācijas aspektiem, gan citiem aktuāliem jautājumiem.

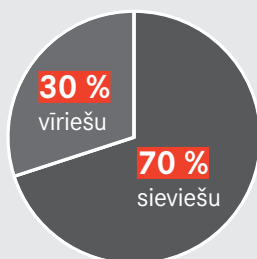
RSU darbinieku dzimuma statistika:

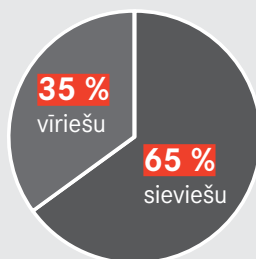
RSU darbinieku
sadalījums
pēc dzimuma

RSU akadēmiskā
personāla
sadalījums
pēc dzimuma

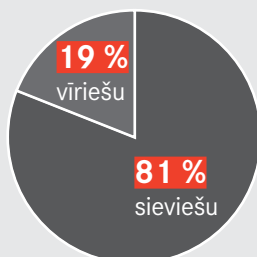

RSU zinātniskā
personāla
sadalījums
pēc dzimuma

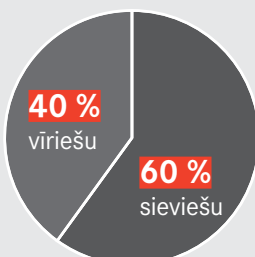

Vadītāju
sadalījums RSU
pēc dzimuma

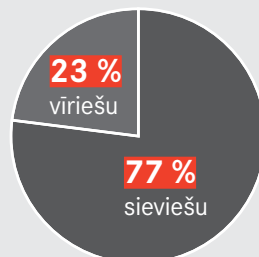
Studējošo dzimuma statistika:

Vietējo reflektantu
pieteikumi studijām
dalījumā pēc dzimuma*

Ārvalstu reflektantu
pieteikumi studijām
dalījumā pēc dzimuma*

Uzņemtie studenti
dalījumā pēc
dzimuma

* 2021. gada (ziema / vasara) unikālie pieteikumi uzņemšanā visos studiju līmeņos.

2021. gadā norisinājās arī dažādas citas aktivitātes, kas saistītas ar dzimumu līdztiesības jautājumiem:

- vieslekcija par sieviešu miera kustību un drošības iniciatīvu izpēti Izraēlā[☞];
- Pasaules pašnāvību novēršanas dienā RSU ziņās publicēta jaunākā informācija[☞] par diskrimināciju kā vienu no riska faktoriem, kura dēļ var notikt pašnāvība;

- Starptautiskajā dienā cīņai ar vardarbību pret sievietēm[☞] atspoguļoti fakti, kas atklāj arī pandēmijas ierobežojumu izraisītās vardarbības sekas;
- studentu medijs “Skaļāk” publicējis rakstu par dzimuma vienlīdzības jautājumiem un pastāvošajiem stereotipiem[☞];
- studenti pētījuši, ar kādiem izaicinājumiem bērns pirmajā dzīves gadā saskaras jaunie tēvi[☞].

6 TĪRS ŪDENS UN
SANITĀRIJA

RSU telpās ir pieejams tīrs dzeramais ūdens
un tiek nodrošināti pienācīgi sanitārie apstākļi.

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu darbību uzrauga un modernizācijas darbus organizē RSU Infrastruktūras departaments[®].

RSU uztur labu ūdens apsaimniekošanas praksi, lai efektīvāk izmantotu ūdeni un novērstu nelietderīgus ūdens zudumus. Kopējais universitātē patērētā ūdens daudzums 2021. gadā ir samazinājies par **16 %** salīdzinājumā ar 2020. gadu.

RSU studiju norises vietās un dienesta viesnīcās[®] ir nodrošināta piekļuve tīram ūdenim, ir sanitārie mezgli, kā arī radīti vienlīdzīgu iespēju nosacījumi labiercību telpās[®].

RSU akadēmiskais personāls 2021. gadā turpināja dalību partneru apvienības projektā, lai noskaidrotu efektīvāko un ekonomiski lietderīgāko augu cilmes šūnu iegūšanas tehnoloģiju un augu cilmes šūnu izmantošanu dzeramajā ūdenī[®].

RSU bibliotēkā atrodas PVO Depozitārija bibliotēka, kurā ikvienam interesentam pieejami aktuālie ziņojumi un publikācijas par PVO aktivitātēm, arī par ūdens apgādi un sanitāriju[®].

RSU īstenotajās studiju programmās tiek apgūtas tēmas, kas saistītas jautājumiem par tīru ūdeni un tā nozīmi:

- vides veselība un vides aizsardzība uztura speciālistiem[®];
- dzeramais ūdens[®];
- ievads ekoloģijā[®].

2021. gadā vairāki RSU studējošie ūdens tēmu izvēlējušies pētīt savu studiju noslēguma darbos. Tēmas aptvērušas šādus jautājumus:

- ūdens patēriņu, pieejamību un lietošanas paradumus Latvijā[®];
- dzeramā krāna ūdens lietošanas paradumus Rīgas iedzīvotāju mājāsniecībās[®];
- dzeramā ūdens uzņemšanas faktorus un tā lietošanas paradumus biroja darbinieku vidē[®];
- šķidruma uzņemšanas nozīmi, zināšanas un priekšstatus par hidratāciju[®].

7 PĪEEJAMA UN ATJAUNOJAMA ENERĢIJA

Energopārvaldības politikas realizēšanā
iesaistās visas RSU struktūrvienības un darbinieki.

RSU kā nozares eksperts piedalās informatīvos un sabiedrību izglītojošos pasākumos:

- Ekonomikas ministrijas Attīstības finanšu institūcijas “Altum” un Finanšu nozares asociācijas 2021. gada 17. jūnijā organizētajā vebinārā privātmaiju īpašniekiem “Privātmaiju energoefektivitāte. Rūpes par ēku pēc atjaunošanas” nozares eksperti sniedza padomus par energoefektivitātes risinājumu izvēli un būvniecības kvalitātes nodrošināšanu. Aneka Kļaviņa (Darba drošības un vides veselības institūts) vebinārā klausītājus iepazīstināja ar tēmu “Kvalitatīva dzīves vide mājoklī”⁹;
- “Elektrum” 2021. gada 24. novembrī organizētajā vebinārā “Mūsdienīga un energoefektīva darba vide” bija iespēja uzzināt, kādi iekštelpu vides rādītāji ietekmē darbinieku produktivitāti un kā to uzlabot, nodrošinot piemērotu apgaismojumu un gaisa kvalitāti, kā arī dzirdēt uzņēmuma pieredzes stāstu par inženiersistēmu energoefektivitātes paaugstināšanu. Ar tēmu “Kvalitatīvs mikroklimats darba vidē” kā lektore piedalījās Aneka Kļaviņa⁹.

Energoefektīvu risinājumu ieviešana

Jau 2017. gadā RSU ieviesa un sertificēja energopārvaldības sistēmu atbilstīgi starptautiskajam standartam ISO 50001. Dokumenta izstrāde apliecina, ka RSU ir apņēmusies arī turpmāk ieviest energoefektīvus risinājumus, piemēram, 2021. gadā RSU Dzirciema ielā 16 tika veikta apgaismojuma nomainīšana vairākās lielās studiju auditorijās uz energoefektīvu LED apgaismojumu – rezultātā ne tikai kļuva gaišāks, bet arī paredzams patērētās elektronerģijas samazinājums.

Atbalstot atjaunojamās enerģijas izmantošanu, RSU ierīkojusi *Wallbox* uzlādes stacijas, un patlaban vienlaikus iespējams uzlādēt astoņus elektromobiļus četros RSU objektos: Dzirciema ielā 16, Kronvalda ielā 9, Kristapa ielā 30, Dārza ielā 5 un nākotnē plānots palielināt to skaitu.

8 CIENĪGS DARBS UN EKONOMISKĀ IZAUGSME

RSU docētāji, studenti un rezidenti ir sociāli atbildīgi
un regulāri brīvprātīgi iesaistās sabiedrībai būtisku problēmu risināšanā.

RSU pasniegta Latvijas Darba devēju konfederācijas Līdzsvara balva.

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) apbalvojusi tos darba devējus, kuri 2021. gadā īpašu uzmanību veltījuši savu darbinieku darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanai. LDDK balva tika pasniegta sešās kategorijās. RSU saņēma balvu kategorijā "Atbalsta pasākums darbiniekiem ar bērniem līdz 18 gadu vecumam"⁶.

Digitālo prasmju pilnveide Bufalo Universitātē (ASV).

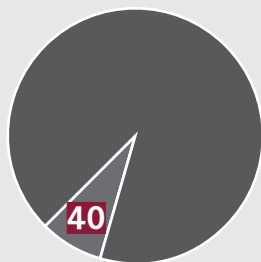
Noslēdzoties trešajai mācību sezonai, 2021. gada beigās, 22 dažādu Latvijas augstskolu pasniedzēji atgriezās Latvijā pēc pilna laika studijām Bufalo Universitātē (ASV, Ņujorkas štats). Programmas absolventu vidū bija arī seši RSU docētāji. Kvalifikācijas paaugstināšanas programmas ietvaros mācībaspēki apguva jaunākās metodes IT kursu satura sagatavošanā un pasniegšanā⁶.

RSU studentu iesaiste Covid-19 pandēmijas radītās kritiskās situācijas stabilizācijā.

Vairāk nekā 1120 RSU studentu un rezidentu piedalījās Covid-19 pacientu ārstniecībā.

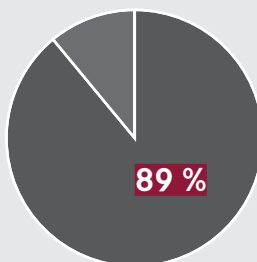
Pēc RSU aplēsēm, ārstniecības iestādēs Rīgā un reģionos Covid-19 pacientu ārstniecībā uz 2021. gada 11. novembri bija iesaistījušies 514 studenti, kā arī 610 rezidenti. Vēl 115 studentu bija izteikuši vēlmi pievienoties⁶.

Studējošo iesaiste Covid-19 pacientu aprūpē:

40 studenti (no 514 kopumā iesaistītajiem) palīdzēja Covid-19 slimnieku ārstniecībā Latvijas reģionos

610 rezidentu pārstāvēniecība studentu iesaistē ārstniecības iestādēs covid-19 slimnieku ārstniecībā:

- aptvēra 89 % no kopējā RSU rezidentu skaita;
- 84 strādāja reģionālajās ārstniecības iestādēs⁶.

RSU studentu darbs Covid-19 pacientu ārstniecībā tika veicināts, pielīdzinot šīs darba vidē gūtās prasmes un kompetences studiju kursa daļai vai praksei. 2021. gada novembra sākumā RSU paziņoja par lēmumu atbalstīt studentus arī finansiāli, izveidojot stipendiju fondu medicīniskās izglītības un veselības aprūpes programmas studējošajiem, kas brīvprātīgi iesaistījušies darbā veselības aprūpes iestādēs Covid-19 infekcijas apkarošanā. Stipendiju fondam tika novirzīti 140 000 eiro⁹.

No 2021. gada 22. novembra RSU Karjeras centrs sadarbībā ar Psihosomatiskās medicīnas un psihoterapijas katedru un Psihiatrijas un narkoloģijas katedru piedāvāja psihoemocionālo atbalstu RSU studentiem, kuri strādā Covid-19 nodaļās, – studentiem bija iespēja pieteikties semināram “Psihoemocionālais atbalsts Covid-19 nodaļās brīvprātīgi strādājošiem studentiem”, kas tika organizēts 2021. gada novembrī un decembrī⁹.

**Pēdējos gados
RSU mērķtiecīgi
attīstījusi
sadarbības
partneru tīklu
ne vien Latvijas
reģionos, bet arī
ārvalstīs.**

Studenti no studējošo kopskaita, kas 2021. gadā* ilgāk par vienu mēnesi piedalījās praksē ārpus Latvijas **+13,2 %**.

* Salīdzinājumā ar 2019. gadu.

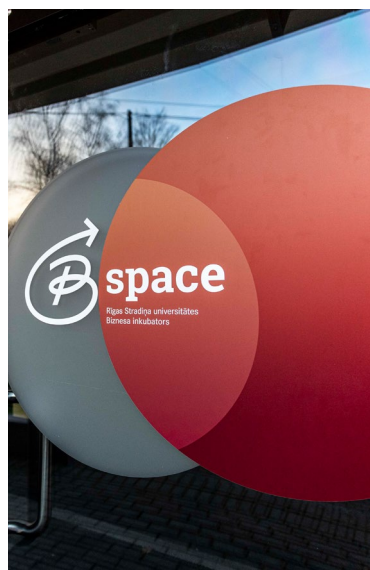
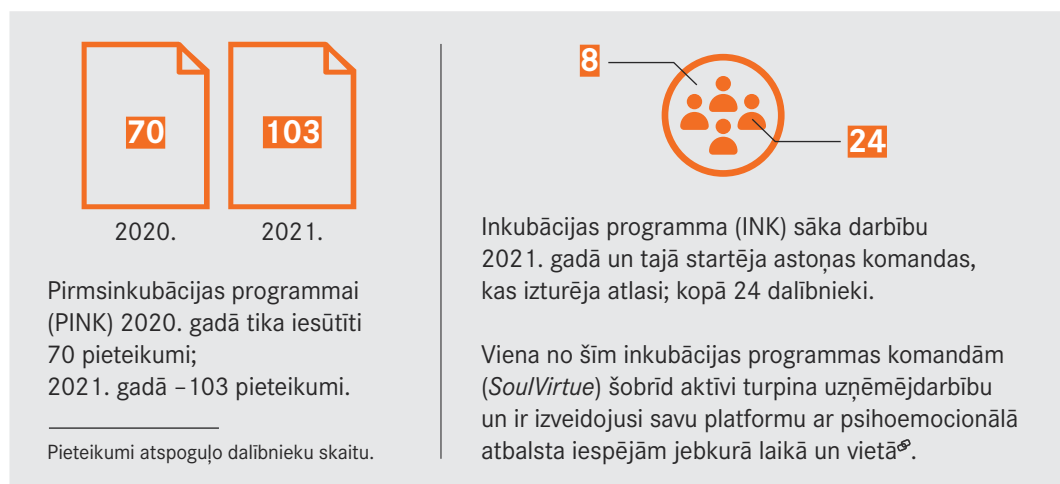
9 RAŽOŠANA, INOVĀCIJAS UN INFRASTRUKTŪRA

Inkubatorā mēs cenšamies iet līdzī laikam
un maksimāli izmantot mūsdienīgas platformas,
lai uzrunātu un ieinteresētu plašāku auditoriju uzņēmējdarbībai.
(*B-Space* mentors Kristaps Zaļais par *B-Space* jauno podkāstu “Ugunscura sarunas”.)

Tehnoloģiju pārneses aktivitātes, kas saistītas ar inovāciju jomu RSU:

- tehnoloģiju pārneses kontaktpunkta darbības ar mērķi sistemātiski apzināt RSU zinātnisko struktūrvienību pētniecības kompetenci, veicināt zināšanu un tehnoloģiju pārneses aktivitātes un pētniecības rezultātu komercializāciju;
- komercializācijas piedāvājumi – izstrādāti Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privātā sektora investīcijas P&A” 1.2.1.2. pasākuma “Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai” projektā;
- pētniecības un attīstības pakalpojumi šādos virzienos: analīzes, darba vides riska faktoru noteikšana un medicīnas statistika, prototipu testēšana, dažādu jomu pasūtījumu pētījumi;
- intelektuālā īpašuma izsoles.

Vieta, kur izaugt biznesam! RSU biznesa inkubatora *B-Space* aktivitātes.

B-Space 2021. gadā pievienojās tām galvaspilsētā bāzētajām organizācijām, ar kurām pilsētas pašvaldība ir parakstījusi sadarbības memorandu par vienotas jaunuzņēmumu ekosistēmas izveidi. Memorandum pievienojušās organizācijas, kas aktīvi veido Rīgas tehnoloģiju jaunuzņēmumu vidi. 2021. gada aprīlī *B-Space* inkubators laida klajā podkāstu “Ugunsкура sarunas”, kas tika radīts uzņēmējdarbības vides iepazīšanai. Tajā uzņēmēji dalās pieredzē par to, kas biznesa veiksmes stāstos mēdz palikt aizkadrā. To iespējams klausīties populārākajās podkāstu vietnēs *Spotify*, *Apple Podcasts*, *Google Podcasts*, kā arī RSU studentu medijā.

Aktuālā informācija par *B-Space* aktivitātēm joprojām pieejama RSU interneta vietnes sadaļā *B-Space*.

2021. gadā RSU kā viens no partneriem aktīvi darbojās projektos:

- “3LoE – trīs līmeņu profesionālās izcilības centri: kvalifikācija, uzņēmējdarbība un inovācijas zaļajā ekonomikā”, kura galvenā prioritāte ir visaptveroša zaļo prasmju nodrošināšana, lai risinātu enerģētikas, klimata un vides aizsardzības problēmas. Projektā apvienojušies 22 partneri no septiņām valstīm ar mērķi katrā projekta dalībvalstī izveidot profesionālās izcilības centru, kas īstenos dažādas izglītības programmas un pasākumus saistībā ar zaļo ekonomiku, digitalizāciju un uzņēmējdarbību, tādējādi nodrošinot mazos un vidējos uzņēmumus ar jauniem izglototiem profesionāļiem un stiprinot to konkurētspēju videi draudzīgā ekonomikā⁹;
- “Inovāciju granti jūrniecības nozarē studējošiem”, kura mērķis ir stiprināt jūrniecības nozarē studējošo studentu inovēšanas spējas un uzņēmējspēju apzināšanos, īstenojot pasākumus, kas nodrošinātu nozares intelektuālā potenciāla stiprināšanu un sagatavotu mūsdienīgu darba tirgus prasībām piemērotus studentus klasiskās un viedās jūrniecības nozarēs. RSU veiksmīgi iesaistījās 2021. gada februāra sākumā izsludinātajā inovāciju konkursā šā projekta ietvaros⁹.

Infrastruktūras pieejamība RSU

2021. gadā apstiprinātas RSU Studiju un vides pieejamības vadlīnijas, kurās noteikta infrastruktūras pieejamība un nodrošināšana visiem studējošajiem. Šīs vadlīnijas ietver vispārējus pielāgojumus un ieteikumus saistībā ar infrastruktūras pieejamību noteiktos gadījumos, piemēram, kustību traucējuma gadījumā nodrošinot pieejamas lekciju un nodarbību telpas (piemēram, ja studējošais pārvietojas ratiņkrēslā, jābūt atbilstošam manevrēšanas laukumam)⁹.

10 MAZINĀTA
NEVIENLĪDZĪBA

RSU ir sociāli atbildīga augstskola,
kas rūpējas par studējošo un darbinieku labklājību.

RSU īsteno dažādus atbalsta pasākumus gan studējošajiem, gan darbiniekiem, lai radītu vienlīdzīgas iespējas un novērstu nevienlīdzību.

RSU rūpējas par vides pieejamību, lai cilvēkiem ar funkcionāliem ierobežojumiem nodrošinātu atbilstošu un iekļaujošu studiju un darba vidi. Lai visiem būtu vienlīdzīgas iespējas iegūt augstāko izglītību, RSU ir izstrādāta gan atbalsta politika studējošajiem ar funkcionēšanas ierobežojumiem, gan vides pieejamības vadlinijas.

Strādājošiem un studējošajiem ir pieejama bērnu pieskatīšanas istaba "Namiņš". Var izmantot arī RSU Karjeras centra pakalpojumus, lai konsultētos par profesionālo un karjeras izaugsmi.

Studējošajiem tiek piedāvāts dažāda veida atbalsts:

- sociāla veida atlaides personām no neaizsargātajām grupām (maznodrošinātie, bāreņi u. c.);
- sociālās stipendijas sekmīgiem programmas "Medicīna" studentiem;
- stipendijas jauniešiem no daudzbērnu ģimenēm;
- psihoemocionāls atbalsts.

Studiju laikā tiek apgūtas tēmas gan par dažādu funkcionālo traucējumu novēršanu, izmeklēšanu, ārstēšanu un rehabilitāciju, gan sabiedrībā pastāvošām sociālajām problēmām (nabadzību, vardarbību, migrāciju, bēgļiem, minoritātēm, ar dažādību saistītām problēmām u. tml.), lai pēc absolvēšanas palīdzētu risināt daudzus sabiedrībai nozīmīgus jautājumus dažādās jomās:

- audiologopēdijā;
- fizioterapijā;
- sociālajā darbā;
- ergoterapijā;
- ortozēšanā un protezēšanā;
- citās jomās.

RSU akadēmiskais personāls 2021. gadā:

- iesaistījies Ziemeļu Ministru padomes izglītības un pētniecības mobilitātes programmas "NordPlus" projektā "Vecums nav šķērslis II" (Age is not an obstacle II), kurā izstrādāta plaša apmācību programma nolūkā paaugstināt senioru dzīves kvalitāti Baltijā, radot iespēju senioriem pilnveidot esošās vai apgūt jaunas sociālās, digitālās u. c. prasmes;
- iesaistījies projektā "Vērtības darbībā: atbildīgas, drošas un izglītotas pilsoniskās sabiedrības attīstība ar pētniecību un rīcības modeļu izstrādes palīdzību", kura ietvaros publicēta monogrāfija, kurā modelēti nākotnes scenāriji seksuālo minoritāšu un imigrācijas jautājumos;
- aktualizējis vairākus būtiskus tematus nevienlīdzības mazināšanas jautājumos:
 - partnerattiecību un homofobijas problēmātika Latvijā;
 - tiesības uz reliģijas brīvību ārstniecības personām darba tiesiskajās attiecībās.

- RSU studenti 2021. gadā izveidojuši LGBT+ kopienai veltītu podkāstu un uztur epizožu sērijas ar tās pārstāvju pieredzes stāstiem.

Kopš 2020. gada darbojas arī RSU Debatu klubs (*Debates and Conversations Group, D&C*), kurā studenti struktūrēti debatē par sabiedrībā neviennozīmīgi uztvertiem jautājumiem (likumiem, kas ietekmē LGBT kopienas, skaistuma standartiem u. tml.).

- RSU darbojas musulmaņu biedrībā "Ibn Sina – Muslim Student Society", kas apvieno ap 50 biedrus ar kopīgiem uzskatiem un reliģiskajām tradīcijām. Biedrība darbojas no 2013. gada un organizē regulārus pasākumus.

Gadījumos, kad tiek konstatēti pārkāpumi, tos var pieteikt gan studējošie, gan darbinieki.

11 ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTAS UN KOPIENAS

RSU strādā pie tā,
lai veicinātu ilgtspējīgu un apkārtējai videi draudzīgu pārvietošanos
vai izslēgtu ikdienas pārbraucienu nepieciešamību studiju un darba vajadzībām.
Tāpat tika organizētas arī vairākas mācības digitālo rīku izmantošanā,
lai attālinātā darba un studiju dēļ neciestu studiju kvalitāte.

Ap 500 velonovietņu pie ēkām Rīgā un Liepājā.

Vairākas elektroauto uzlādes vietas.

Sabiedriskā transporta maksas atlaides studējošajiem[☺].

Iespēja studēt un strādāt attālināti.

Rectora rīkojums Nr. 5-1/194/2021

"Par attālināta darba organizēšanu

Covid-19 infekcijas izplatības apstākļos".

Sabiedrības izmantošanai pieejami šādi objekti:

- RSU ledvesmas parks;
- RSU aula jeb Pārdaugavas koncertzāle;
- sporta zāle;
- bibliotēka;
- RSU Vēstures muzejs;
- RSU Anatomijas muzejs.

RSU ārvalstu studentiem, no kuriem daļa Rīgā ierodas pirmo reizi, pieejama informācija par pārvietošanās iespējām pilsētā. Uzsvērts, ka ērti, kā arī finansēm un videi draudzīgi pārvietoties iespējams gan ar sabiedrisko transportu, gan izmantojot velosipēdu, skūteru un motorolleru īstermiņa nomas pakalpojumus[☺].

Studējošie aktīvi iesaistās ilgtspējas centienos saglabāt apkārtējo vidi, veselību un samazināt enerģijas izmaksas, popularizējot nemotorizētos transporta veidus, piemēram, skrituļdēļus (longbordus un skeitbordus)[☺] vai velosipēdus[☺].

Arī šogad ledvesmas parkā epidemioloģiski drošā un ainaviski skaistā vidē norisinājās RSU izlaidumi, kurus absolventu tuviniekiem bija iespēja vērot arī tiešraidē[☺].

RSU un arī visas Latvijas kultūras dzīves daļa ir jaukais koris "Rīga" un tautas deju ansamblis "Ačkups". Lai tiktu ievērotas valstī noteiktās epidemioloģiskās prasības, jauktā kora "Rīga" mēģinājumiem tika rasti dažādi risinājumi: mēģinājumi Zoom, mēģinājumi RSU ledvesmas parkā[☺], kā arī klātienes mēģinājumi, kad tika atcelti valstī noteiktie ierobežojumi[☺].

Arī tautas deju ansamblis "Ačkups" turpināja organizēt mēģinājumus, ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus.

RSU Vēstures muzejs piedāvāja apskatīt īpašu, Covid-19 pandēmijas laikam un tā radīto sarežģījumu pārvarēšanai veltītu izstādi[☺].

16. jūnijā klātienes apmeklējumiem tika atvērts RSU Anatomijas muzejs, ļaujot apmeklētājiem ieskatīties tajā, ko parasti redz tikai ķirurgs vai anatoms: muzeja kolekcijā ir vairāki tūkstoši preparātu. Muzejs ir pieejams rīdziniekiem un pilsētas viesiem, kā arī kalpo kā studiju un pētniecības vieta gan RSU studentiem, gan Latvijas skolu skolēniem[☞].

24. septembrī Anatomijas muzejā tika atklāta izstāde “Anatomy & Beyond”, kurā veiksmīgi apvienota māksla un zinātne, ļaujot muzeja pastāvīgo ekspozīciju papildināt ar septiņiem medicīnas mākslas un biomākslas darbiem, ko radījuši mākslinieki no Austrālijas, Amerikas un Lielbritānijas[☞].

Rīgas Stradiņa universitāte turpina radīt pievilcīgu un ērtu vidi ne vien studējošajiem un darbiniekiem, bet arī apkārtējiem iedzīvotājiem. Kopš 6. septembra RSU apkaimi bagātina vides mākslas objekts “Lielā vāze”, kurš sastāv no divām daļām, viena no tām redzama pie Latvijas Nacionālās bibliotēkas, savukārt otra – pie RSU[☞].

Arī RSU studentu pilsētiņa paplašinās: 19. maijā RSU farmācijas studiju un zinātnes kompleksā Konsula ielā 21 tika iemūrēta kapsula ar vēstījumu nākamajām paaudzēm. Kompleksā atradīsies RSU Farmācijas ķīmijas katedra, Farmakoloģijas katedra un Lietišķās farmācijas katedra, studiju telpas un laboratorijas topošajiem farmaceitiem, kā arī zinātnes attīstībai tik būtiskā Gatavo zāļu formu pētnieciskā laboratorija[☞].

RSU iesaistījusies apjomīga projekta īstenošanā. Iecerētas dažādas izglītības programmas un pasākumi saistībā ar zaļo ekonomiku, digitalizāciju un uzņēmējdarbību, tādējādi nodrošinot mazos un vidējos uzņēmumus ar jauniem, izglītotiem profesionāļiem un stiprinot to konkurētspēju videi draudzīgā ekonomikā[☞].

Covid-19 pandēmija ilgu laiku klātienes koncertu rīkošanu padarīja neiespējamu, tādēļ RSU darbiniekiem, studentiem un citiem interesentiem tika piedāvāts vērot koncertus tiešsaistē[☞], tādējādi rūpējoties gan par kultūras dzīves uzturēšanu, gan cilvēku veselību[☞].

Aizvadītas **17** konferences, kas norisinājās tiešsaistē un hibrīdformātā, atkarībā no valstī noteiktajiem ierobežojumiem[☞].

Ļoti plaši apmeklētas bija Zinātnes nedēļas piecas konferences, kuras pulcēja rekordlielu dalībnieku skaitu: **6463** dalībniekus no **45** valstīm[☞].

Vienā no projektiem,
kas saistīts ar klimata pārmaiņām, RSU pētniece Vineta Kleinberga secina:
RSU un visas Latvijas zinātnieku aktīvāka iesaiste ar klimata pārmaiņu saistīto
politiku veidošanā un komunikācijā palīdzētu vairo gan sabiedrības izpratni
par klimatapārmaiņu negatīvo ietekmi, gan uzticēšanos viedokļu paudējiem.

Ilgtspējīgas attīstības mērķi ir integrēti RSU stratēģijā[☺], kā arī RSU īstenotā studiju programmā[☺] un vairākos studijuursos[☺]. RSU energopārvaldības politikas[☺] realizēšanā iesaistītas visas RSU struktūrvienības un darbinieki.

Atkritumu šķirošana ir ierasta prakse ne vien RSU studiju un darba vietās, bet arī studējošo dienesta viesnīcās[☺].

2021. gadā RSU uzsākts projekts “No vienaldzības līdz pārmaiņām klimata politikā: politiskā naratīva un sabiedrības uztveres mijiedarbības uzlabošana Latvijā”, kura ietvaros plānots izpētīt Latvijas iedzīvotāju izplatītos viedokļus par klimata pārmaiņām un izstrādāt vadlinijas politikas veidotājiem un sabiedrībai kopumā, lai veicinātu sabiedrības iesaistīšanos klimata pārmaiņu mazināšanā un enerģijas taupīšanā. Projekta gaitā sabiedrības izpratne par klimata izmaiņām veicināta arī plašsaziņas līdzekļos: ziņu rakstā[☺], Latvijas Radio raidījumā[☺] un tiešsaistes diskusijā[☺].

Viena no pasaules klimata problēmām ir mikroplastmasas piesārņojums. RSU Studējošo pašpārvaldes radītais projekts “Zaļš” vērsti uz studējošo un pārējās sabiedrības izglītošanu par veidiem, kā, mainot ikdienas paradumus un izvēloties pārstrādājamus materiālus vienreiz lietojamu plastmasas produktu vietā, iespējams samazināt mikroplastmasas piesārņojumu[☺].

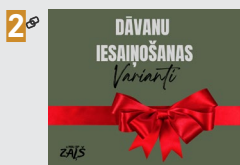
Ziemassvētki ir skaists, bet bieži vien videi nedraudzīgs laiks, jo saņemto dāvanu iesaiņojuma papīri un maiņi nonāk atkritumu tvertnēs, diemžēl lielākā to daļa satur plastmasu un tos nevar pārstrādāt.

Arī studentu medijs “Skaļāk” iesaistījās sabiedrības izglītošanā par klimata jautājumiem, intervējot zaļā dzīvesveida pārstāvjus: “Zero Waste Latvija” valdes priekšsēdētāju Annu Doškinu, beziepakojuma veikala “Burka” vadītāju Mariju Sološenko, apspriežot iespējas ar nelielu ieradumu maiņu pāriet uz videi draudzīgāku dzīvesveidu[☺].

Sadarbojoties ar Latvijas Zaļo punktu, Studējošo pašpārvaldes radītais projekts “Zaļš” ietvēra aicinājumu RSU studējošiem un citiem interesentiem piedalīties tiešsaistes konferencē par aktualitātēm atkritumu pasaulē “Latvija – valsts bez atkritumiem 2021”[☺].

RSU Darba drošības un vides veselības institūta Higiēnas un arodslimību laboratorijas pētniece Aneka Kļaviņa kopā ar citiem lektoriem dalījās ar praktiskiem padomiem, kā īstenot videi draudzīgu dzīvesveidu, tostarp, kā apdomīgi izvēlēties un lietot sadzīves ķīmiju un kosmētikas līdzekļus, lai tie būtu droši gan lietotājam, gan videi[☺].

**Lai Ziemassvētkus
svinētu videi
draudzīgāk,
RSU Studējošo
pašpārvaldes
projektā “Zaļš” ir
sagatavoti vairāki
ieteikumi:**

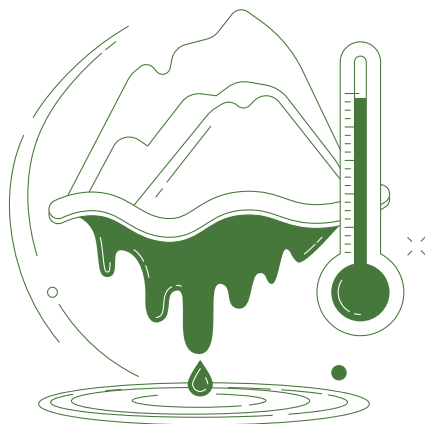

Ikdienā ir jāizdara saprātīgas izvēles,
domājot par to, kas ir saudzīgāks videi, labāk mums,
labāk mūsu bērniem un nākamajām paaudzēm. (I. Vanadziņš)

2021. gadā RSU aktīvi darbojās ar vides pārmaiņām un to ietekmes mazināšanu saistītos projektos:

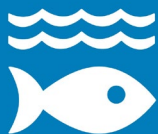
- projektā "Integrēta pieeja jaunu pārtikas sistēmu izveidošanā – stratēģijas, lai mazinātu klimata pārmaiņas un malnutriciju, SYSTEMIC", kura mērķis ir veicināt starptautisku un starpdisciplināru sadarbību un tiklošanos, lai katalizētu un paātrinātu pētniecību, kas integrē dažādus pārtikas sistēmu aspektus, lai adresētu klimata pārmaiņas un globālās izmaiņas un to ietekmi uz pārtikas ieguvu. Projekta ietvaros 2021. gadā noritēja darbs pie diviem uzdevumiem:
 - ilgtspējīgas diētas fizioloģiskām izpausmēm;
 - jauniem produktiem, kas radīti, izmantojot jaunas sastāvdaļas, materiālus un procesus[☺];
- 2021. gadā RSU tika pabeigts projekts "Klimata pārmaiņu naratīvs Latvijā: "zelta iespēju" pilsoniskajai sabiedrībai, ekonomikai un ārpolitikai meklējot". Pētījuma mērķis bija analizēt klimata pārmaiņu mazināšanas naratīvu Latvijā – tā veidošanu un uztveri sabiedrībā, kā arī piedāvāt rekomendācijas stratēģiskā naratīva uzlabošanai, lai veicinātu Latvijas klimata neitralitāti, tostarp Parīzes līguma mērķu sasniegšanu. Projekta rezultātā tika sagatavota publikācija "Global, Not Yet Local: Media Coverage of Climate Change and Environment Related Challenges in Latvia"[☺];
- 2021. gadā RSU sāka īstenot projektu "No vienaldzības līdz pārmaiņām klimata politikā: politiskā naratīva un sabiedrības uztveres mijiedarbības uzlabošana Latvijā". Pētījuma mērķis – mazināt plaisu starp politiskās elites un sabiedrības apņemšanos iesaistīties klimata pārmaiņu mazināšanā. Pamatojoties uz pārliecību, ka ne vien zinātniski fakti un likumi, bet arī naratīvi, kas izplatās sabiedrībā, ir svarīgi rīcībai (vai bezdarbībai), pētījumā galvenā uzmanība pievērsta rīcības diskursīvajai pusei. Projekta pirmie rezultāti tika prezentēti seminārā "Klimata mērķu ekonomiskās ietekmes modelēšana un analīze" 2021. gada 10. decembrī[☺], starptautiskā tiešsaistes konferencē "Strategies toward Green Deal Implementation: Water, Raw Materials & Energy" 2021. gada 8.–10. decembrī[☺], kā arī zinātnes komunikācijas pasākumā "Pieslēdzies zinātnei!" 2021. gada 21. oktobrī[☺]. Būtiski, ka projekta ietvaros 2021. gadā notika arī komunikācijas aktivitātes – dalība tiešsaistes diskusijā "Kādi ir mūsu paradumi un kāpēc tik grūti tos mainīt?" 2021. gada 14. decembrī[☺] un Latvijas Radio raidījumā "Zināmais nezināmajā" 2021. gada 25. novembrī[☺], kā arī publicēšanās medijos, lai tiktu informēta sabiedrība, attiecīgi – ziņu portālā "Delfi" raksts "RSU pētniece: klimata pārmaiņu ietekmes skaidrošanā vairāk jāiesaista zinātnieki 2021. gada 9. novembrī[☺].

Citas aktivitātes 2021. gadā:

- Latvijas Radio raidījumā "Zināmais nezināmajā" RSU asociētais profesors un Darba drošības un vides veselības institūta direktors Ivars Vanadziņš skaidroja mikroplastmasas ietekmi uz cilvēka organismu un reproduktīvo sistēmu dzīvām būtnēm[☺];
- RSU Higiēnas un arodslimību laboratorijas pētniece Lāsma Akulova 2021. gadā piedalījās starptautiskā konferencē "Ecobalt 2021" ar prezentāciju par cilvēku biomonitoringa iniciatīvu Latvijā "HBM4EU – Human biomonitoring initiative in Latvia: study on pesticide mixtures in adult and children population", saņemot atzinību par labāko mutisko prezentāciju. Šajā ikgadējā starptautiskajā konferencē fokusā bija vides un klimata problēmas un tika apskatīti šādi temati: vides izglītība, pārtikas drošība, farmācija un vide, kā arī analītiskā un vides ķīmija[☺].

14 DZĪVĪBA
ŪDENĒ

RSU pievērš uzmanību ūdenim
kā vides sastāvdaļai un izglīto par aktuālajām ūdens piesārņojuma problēmām.

Zināšanas par ūdens kvalitāti, piesārņojuma problēmām un tā ietekmi uz cilvēka veselību tiek apgūtas vairākos RSU studijuursos:

- “Vides veselība II”[®];
- “Vides veselība un vides aizsardzība”[®];
- “Vides zinības”[®];
- “Vides medicīna”[®];
- “Darba un vides veselības riski”[®];
- citosursos.

RSU pētnieki sabiedrību iepazīstina gan ar pētījumu rezultātiem, gan izstrādā materiālus, kuros skaidro vides piesārņojuma avotus un rīcību dabas saudzēšanai:

- aptaujas rezultāti, kuros secināts, ka sabiedrībā populārākās aktivitātes klimata pārmaiņu mazināšanā ir atkritumu šķirošana un vienreiz lietojamo priekšmetu izmantošanas samazināšana[®];
- padomi vides saudzēšanā, lai samazinātu nelabvēlīgu ietekmi uz ūdenstilpnēm;
- ieteikumi iedzīvotājiem pesticīdu ietekmes mazināšanai[®].

RSU studējošie piedalās vides ilgtspējas pasākumos. **2021. gadā pievērsta uzmanību gan jūras piesārņojumam, gan sadzīves atkritumiem:**

- RSU SP “Zaļš / Green” akcentēta tēma par jūras piesārņojumu ar plastmasu[®] un labai draudzīgākiem iepakojumiem[®];
- RSU studentu medijs “Skaļāk” publicējis apskatu par sadzīves atkritumiem[®].

ATKRITUMU ŠĶIROŠANAS INSTRUKCIJA

SADZĪVES ATKRITUMI	DRĪKST: • Tetrapakas • Pīrīku • Salvetes, slapju, netīru papīru • Vienreizējās lietošanas traukus DRĪKST: • Plastmasas pudeles (saplacinātas) • Plēvi • Tīrus plastmasas maisiņus
PLASTMASA	DRĪKST: • Vienreizējās lietošanas traukus • Eļļas pudeles • Jogurta, krējuma, margarīna traučīņus • Sadzīves priekšmetus, rotaļlietas DRĪKST: • Avīzes, bukletus, grāmatas • Papīra, kartona iepakojumu (izjauktā veidā)
PAPĪRS	DRĪKST: • Slapju papīru, kartonu, kas satur metāla skavas, aspraudes • Salvetes • Piena, sulas u.c. tetrapakas • Izstrādājumus, kas satur foliju • Lakotus papīra izstrādājumus (glancētus žurnālus, laminētu papīru) DRĪKST: • Tīras stikla pudeles • Tīras burciņas
STIKLS	DRĪKST: • Tīras stikla pudeles • Tīras burciņas DRĪKST: • Netīras, eļļainas pudeles, burkas • Spoguļu stiklus

KOPĀ MĒS PADARĪSIM PASAULI TĪRĀKU!

RSU telpās ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri – tie izvietoti gan studiju telpās, gan dienesta viesnīcās[®].

15 DZĪVĪBA UZ
ZEMES

E-pakalpojumu izmantošanai ir pozitīva iedarbība uz apkārtējo vidi, piemēram, samazināts papīra patēriņš. Astoņos mēnešos, studējošajiem dažādas izziņas un iesniegumus saņemot e-pakalpojumu veidā, ietaupīts papīra patēriņš >1600 kg apmērā (~10 m³ jeb 34 koki), plus elektroenerģija un drukas materiāli[®].

RSU notiek ne vien lekcijas, bet arī praktiskās nodarbības un simulācijas topošajiem mediķiem, zobārstiem un citiem veselības aprūpes speciālistiem. Nodarbībās rodas dažādi bīstamie atkritumi. Lai novērstu to iespējamu nokļūšanu dabā un vides piesārņojumu, 2021. gadā ir parakstīts līgums ar uzņēmumu “BAO”, kurš nodrošina bīstamo atkritumu drošu savākšanu, pārvadāšanu un utilizāciju. Uzņēmums nodrošina ķīmikāliju, dzīvsudrabu saturošu instrumentu, asu medicīnisko priekšmetu, kā arī citu bīstamo atkritumu utilizāciju, tas arī piedāvā visa veida grunts savākšanu, transportēšanu un bioloģisko attīrīšanu ārkārtas gadījumā, ja piesārņojums tomēr noticis (sk. Contract Nr. 49-2.257.2021.).

RSU doktorante Inga Sīle promocijas darba ietvaros izveidojusi Latvijā pirmo pētījumu etnobotānikā: izpētīti ārstniecības augi latviešu tautas ticējumos[☞].

RSU akadēmiskais personāls 2021. gadā turpināja dalību partneru apvienības projektā, lai noskaidrotu efektīvāko un ekonomiski lietderīgāko augu cilmes šūnu iegūšanas tehnoloģiju un augu cilmes šūnu izmantošanu dzeramajā ūdenī[☞].

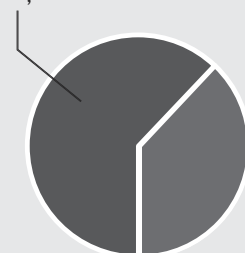
RSU tiek īstenoti studiju kursi: “Vides veselības likumdošana” un “Vides aizsardzības tiesības”. Tajos studējošie iegūst zināšanas par juridisko atbildību vides pārkāpumu gadījumos, tostarp par mežiem, augsnei, aizsargājamām sugām un medījamiem dzīvniekiem nodarīto kaitējumu[☞].

RSU pētnieciskās žurnālistikas žurnālā “Inquisitio” analizēts nelegālais mājdzīvnieku tirgus Latvijā. Veiktais pētījums izgaismo šī biznesa aizkulises, iezīmējot to, kā cilvēku vēlme ietaupīt turpina uzturēt šo, no dzīvnieku labturības viedokļa, apšaubāmo rūpalu[☞].

Rūpēs par sauszemes ekosistēmu saglabāšanu, RSU atjaunojusi un uztur zaļo teritoriju ar parku 1,3 ha platībā, kas ir brīvi pieejams apkārtmies iedzīvotājiem un kaimiņos esošās vidusskolas skolēniem.

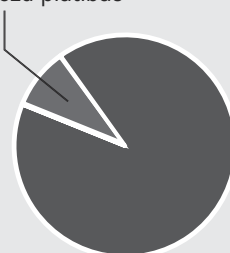
62,14 %

zaļā zona

9,42 %

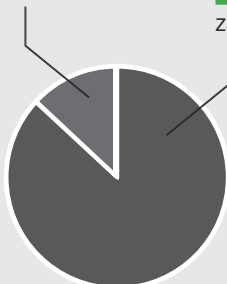
mežu platības

2020. gadā RSU turpināja atbildīgi apsaimniekot un kopt savā īpašumā, valdījumā un turējumā esošos nekustamos īpašumus, kuros salīdzinājumā ar 2019. gadu nav samazinājušās ne zaļās apkopjamās zonas, ne mežu platības. 2020. gadā kopējā apkopjamā zaļā zona bija 62,14 %, bet mežu platības aizņēma 9,42 % no visas kopējās universitātes platības.

1,37 ha

mežs

6,63 ha

zaļā zona

RSU atpūtas un sporta bāzē “Taurene” ir lielākās sauszemes ekosistēmas platības. No tur esošās kopējās 8,64 ha platības 6,63 ha atvēlēti zaļajai zonai, savukārt 1,37 ha – mežam.

16 MIERS, TAISNĪGUMS,
LABA PĀRVALDĪBA

RSU pārvaldības institūcijas veidotas ar mērķi nodrošināt elastīgu, pārredzamu, iesaistošu lēmumu pieņemšanu visos līmeņos, tā nodrošinot darbinieku un studējošo atbildīgu iesaisti procesos.

RSU augstākās lēmēj institūcijas 2021. gadā:

- Satversmes sapulce;
- Senāts;
- Akadēmiskā šķīrējtiesa.

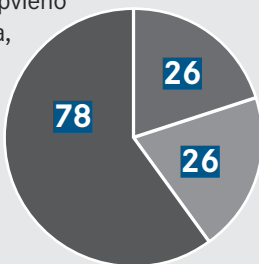
Informācija apkopota par 2021. gadu, t. i., pirms labojumiem Augstskolu likumā 2022. gadā, kuru ietvaros mainīta pārvaldība u. c. sadaļas.

Universitātē kā neatkarīgas struktūrvienības aktīvi darbojas Studējošo pašpārvalde (SP)^o, kā arī Ārvalstu studentu asociācija jeb *International Student Association (ISA)*^o.

RSU ir studentcentrēta augstskola, kas studējošos aktīvi iesaista studiju procesa pilnveidē un iekļauj studējošo dalību universitātes lēmējstruktūrās. Studentcentrēta pieeja definēta kvalitātes politikas pamatprincipos^o. Studējošo pārstāvji 20 % apjomā iekļauti ne tikai augstākajās lēmēj institūcijās, bet arī fakultāšu domju, dekānu padomes, rektorāta un citu institūciju sastāvos. Līdz ar studējošajiem lēmēj institūcijās pārstāvētas arī visu darbinieku grupas, tā nodrošinot visu iesaistīto pušu interešu pārstāvniecību.

Satversmes sapulces^o sastāvu veido 130 locekļi, kas apvieno 78 akadēmiskā personāla, 26 vispārējā personāla un 26 studējošo pārstāvjus.

Studiju kvalitātes pilnveidi un atbilstību darba tirgus prasībām RSU nodrošina arī darba devēju pārstāvniecība lēmēj institūcijās. Darba devēju, ministriju un industrijas pārstāvji ir iesaistīti fakultāšu domēs, valsts pārbaudījumu komisijās, Padomnieku konventā, kā arī darba grupu sastāvā.

Nolūkā nodrošināt informācijas apriti un kolēģu iesaisti atbilstošu lēmumu pieņemšanā, 2021. gadā notikušas dažādu līmeņu pārvaldības institūciju sēdes: trīs Satversmes sapulces un 11 Senāta sēdes; 43 Rektorāta sēdes; divas Padomnieku konventa sēdes. Padomnieku konvents ir konsultatīva institūcija, kas konsultē Senātu un rektoru universitātes attīstības stratēģijas jautājumos. 2021. gada pēdējā sēdē konvents atbalstīja RSU 2022. gada budžeta priekšlikumu^o.

1998. gada septembrī Rīgas Stradiņa universitātē sāka studijas pirmie sociālo zinātņu studenti. Arī Juridiskā fakultāte^o bija starp pirmajām sociālā bloka fakultātēm, kas jau nākamgad svinēs 25 gadu pastāvēšanas gadadienu. Fakultātē iespējams apgūt bakalaura, maģistra un doktora studiju līmeņa studiju programmas. Fakultāte piedāvā Latvijā unikālu iespēju apgūt specializāciju – medicīnas un sociālās tiesības.

Universitāte piedāvā iespēju ārējiem interesentiem izmantot konferenču un citas telpas diskusiju, konferenču vai citiem pasākumiem. Telpās ir pilns tehniskais nodrošinājums, kā arī vajadzīgais aprīkojums^o. Telpu noma ārēji organizētiem pasākumiem ir maksas^o, taču ir pieejamas atlaides vai bezmaksas izmantošana, ja pasākumos piedalās RSU darbinieki un / vai studējošie, tā nodrošinot pieejamu un drošu vidi dažādu viedokļu apmaiņai.

RSU ieguldījums

ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā parāda, ka ar pētniecību un sadarbību, mācīšanu un sabiedrības informēšanu tiek sniegts ieguldījums prioritāro jautājumu risināšanā. RSU arī nākotnē plāno veicināt un uzsvērt ilgtspējīgu risinājumu nozīmi, kā arī turpināt ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanu studiju un pētniecības procesos.

RSU apzinās savu ietekmi uz ilgtspējīgas attīstības veicināšanu pasaulē. Īstenojot mērķi “Stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai”, īpaša vērība tiek pievērsta sadarbības stiprināšanai gan vietējā, gan starptautiskā līmenī. Sadarbības pilnveide īpaši uzsvēta 2021. gadā izstrādātajā RSU attīstības stratēģijā⁶, kas attieksies uz nākamo piecgades periodu.

RSU akadēmiskajam un zinātnes personālam ir augsta zinātniskā un profesionālā kvalifikācija, akadēmiskais personāls bieži ir atzīti savas jomas speciālisti un praktiķi, pētnieki ir labi atpazīti un atzīti nozares eksperti. Universitātes pārstāvji darbojas vairākās ministriju darba grupās, piemēram, Veselības ministrijas (VM) Veselības nozares stratēģiskajā padomē⁷. Padome izveidota 2007. gadā ar mērķi iesaistīt veselības nozares biedrības, asociācijas, valsts un pašvaldību institūcijas veselības politikas veidošanā un īstenošanā. RSU profesors vada Centrālās medicīnas ētikas komitejas⁸ darbu, savukārt Latvijas Ārpolitikas institūtu vada RSU Eiropas studiju fakultātes dekāns⁹, un tajā darbojas daudzi RSU kolēģi un studenti. Institūta mērķis ir veikt zinātnisko darbību, analītisku pētniecību un sniegt ekspertu viedokli par Latvijas izaicinājumiem, attīstības scenārijiem un stratēģiju starptautiskajā un reģionālajā drošības, politiskajā un ekonomiskajā sistēmā.

Paralēli notiek sadarbība ar ministrijām un nevalstiskām organizācijām. Sadarbības ietvaros norit darbs pie sabiedrībai aktuālo tēmu pētniecības. RSU pārstāvji kā nozares eksperti ir iesaistīti vairākās ministriju darba grupās. Vēl viņi piedalās diskusijās un citos pasākumos, lai informētu plašāku sabiedrības daļu par aktuāliem jautājumiem, piemēram, ikgadēji tiek organizēts pasākums bērnu traumatisma mazināšanai “Zinošs un drošs”; notiek dažādu, sabiedrības aktualizētu jautājumu apspriešana sarunu festivālā “Lampa”.

Dažādu līmeņu sadarbības īstenošanas rezultātā universitātes pētniecības un studiju process tiek pilnveidots atbilstoši aktuālajai situācijai, prasībām un norisēm.

Nozīmīgākie 2021. gadā realizētie sadarbības projekti:

- “SHARE[®] (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe)” – ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) infrastruktūra, kas nodrošina informāciju par veselību, novecošanos un pensionēšanos Eiropā;
- “Griba aizsargāt valsti Baltijā: ietekme uz valstu nacionālo drošību un NATO kolektīvo aizsardzību”[®];
- “Multidisciplināra pieeja Covid-19 un citu nākotnes epidēmiju monitorēšanai, kontrolei un ierobežošanai Latvijā”[®];
- “Dzīve ar Covid-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē”[®];
- “Covid-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana”[®];
- “Dzemdības kakla nepietiekamības kompleksas etioloģijas noskaidrošana priekšlaicīgu dzemdību savlaicīgas diagnozes sekmēšanai un nelabvēlīgu iznākumu novēršanai dzemdniecībā”[®];
- “Liekais svars, uztura paradumi un D vitamīna un omega-3 taukskābju rādītāji grūtniecības laikā”[®];
- “Tuberkulozes ārstēšana: personalizētās terapijas perspektīvas izpēte”[®];
- “Mašīnmācīšanas metožu izmantošana, lai modelētu diētas, ģenētisko faktoru un mitohondriju komplekso mijiedarbību koronāro artēriju slimības kontekstā”[®];
- “Baltijas Biomateriālu ekselences centrs (BBCE), otrā fāze”[®];
- “Ar drudzi norītošu saslimšanu diagnostika un vadišana, izmantojot personalizētu RNS molekulārā signatūrā balstītu diagnostiku (DIAMONDS)”[®];
- “Tiklošanās nepilnību samazināšana starp Rīgas Stradiņa universitāti (RSU) un starptautiski vadošajiem partneriem vīrusu infekciju izraisītu autoimūno slimību pētniecībā (VirA)”[®];
- “Personalizētās medicīnas EATRIS-ERIC kapacitātes konsolidācija (EATRIS-PLUS)”[®];
- “Ar plašsaziņas medijiem saistīto risku un iespēju kritisks novērtējums saistībā ar izsvērtu komunikāciju: Eiropas plašsaziņas mediju telpas attīstības scenāriji (MEDIADCOM)”[®];
- “3LoE – Trīs līmeņu profesionālās izcilības centri: kvalifikācija, uzņēmējdarbība un inovācijas zaļajā ekonomikā”[®];
- “Dzemdības kakla vēža ierobežošana: inteligenti un personalizēti risinājumi vēža skrīningam”[®].

